

Αναρχισμός

Anarchism

Η πρώτη εμφάνιση του αναρχισμού ανάγεται στην κλασική αρχαιότητα, με εκπρόσωπο τον Ζήνωνα, τον ιδρυτή της Στωικής Σχολής. Με τον όρο «αναρχισμός» προσδιορίζεται γενικά το σύνολο των ιδεών, των πολιτικών ρευμάτων, των θεωριών και των ιδεολογιών που, παρά τις διαφορές τους, έχουν ένα κοινό σημείο: στρέφονται κατά του ΚΡΑΤΟΥΣ και ζητούν την κατάργησή του. Για τον αναρχισμό, η όποια μορφή ΕΞΟΥΣΙΑΣ δεν είναι επιθυμητή ούτε κι απαραίτητη.

Ο αναρχισμός συνδέθηκε με τους ΟΥΤΟΠΙΣΤΕΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ και την προμαρξιστική σκέψη, που τον 19. αιώνα πήρε τη μορφή σταυροφορίας ενάντια στην «αρχή του κύρους». Το κύρος ερμηνευόταν σαν επιβολή μιας θέλησης πάνω στους άλλους, σαν ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΕΧΥΣ, αυθεντία, εξουσία, αρχή, δικαιοδοσία κλπ. Η μεγάλη τομή στην ιστορία του αναρχισμού γίνεται με τον P.-J. Proudhon, του οποίου οι ιδέες άρχισαν να εξαπλώνονται από τους δύο μεγάλους Ρώσους αναρχικούς, τον Μ. Μπακούνιν και τον Π. Κροπότκιν, που υπήρξαν οι κυριότεροι απόστολοι και εκφραστές της νεότερης αναρχικής θεωρίας. Ο Κ. Μαρχ, ο F. Engels και στη συνέχεια οι μαρξιστές επέκριναν τους αναρχικούς και τους ουτοπιστές σοσιαλιστές, στο βαθμό που «απαιτούσαν να καταργηθεί μονομιάς το αυθεντικό πολιτικό κράτος, πριν ακόμα εξαφανιστούν οι κοινωνικοί όροι που προκάλεσαν τη γέννησή του».